

Vergaderjaar 2009–2010

24 587

Justitiële Inrichtingen

Nr. 374

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE,

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 29 januari 2010

Hierbij bied ik u het Inspectierapport PI Rijnmond, locatie De Schie, van de Inspectie voor de Sanctietoepassing (ISt) aan.¹

Bevindingen van de ISt

Het algemene beeld dat volgens de ISt uit de doorlichting naar voren komt is dat de locatie op de verschillende onderzochte terreinen redelijk goed presteert, maar dat er te weinig systematisch aandacht is voor evaluatie en verbetering. Dit laatste geldt, aldus de Inspectie, met name op het gebied van de rechtspositie van gedetineerden, de interne veiligheid en maatschappijbeveiliging. Daarnaast komen in dit onderzoek signalen naar voren dat belasting en belastbaarheid van medewerkers niet altijd met elkaar in evenwicht zijn, en dat de nadruk die in de inrichtingen gelegd wordt op decentrale sturing een belemmering vormt voor een efficiënte inzet van middelen.

Met de rechtspositie van de gedetineerden die in De Schie verblijven gaat het overwegend goed, aldus de ISt. Wel heeft de ISt geconstateerd dat het dagprogramma van de afdelingen van beperkte gemeenschap niet voldoet aan de door DJI gehanteerde norm dat er structureel 43 uur per week aan activiteiten moet worden geboden. De mogelijkheden voor ouder-kindbezoek zijn ruim.

Medewerkers bejegenen de gedetineerden overwegend respectvol. De inrichting hanteert hierbij overigens geen expliciete bejegeningsvisie, hetgeen volgens de ISt kan botsen met het streven om individuele detentietrajecten meer planmatig en efficiënter vorm te geven. De besluitvorming rond de begeleiding van gedetineerden is goed georganiseerd. De procedures met betrekking tot toekenning van verlof en voorwaardelijke invrijheidstelling, die moeten bijdragen aan de maatschappelijke veiligheid, worden zorgvuldig gehanteerd. De naleving van instructies en stipte uitvoering van taken in het kader van het beveiligingssysteem is daarentegen onvoldoende geborgd.

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

Voorts merkt de ISt op dat de wijze waarop de lokale commissie van toezicht haar werkzaamheden organiseert om een vlotte afhandeling van klachten te bevorderen als een goed voorbeeld kan dienen voor commissies van toezicht voor andere inrichtingen.

Beleidsreactie op aanbevelingen

De ISt geeft de locatie 23 aanbevelingen, waarmee de verbeterpunten concreet worden gemaakt. De ISt beveelt onder meer aan het dagprogramma en de personeelsinzet te evalueren en het dagprogramma voor de afdelingen met een regime van beperkte gemeenschap te verruimen tot tenminste 43 uur activiteiten per week. Deze evaluatie heeft inmiddels plaatsgevonden. Vanaf 1 april 2010 zal in het kader van Modernisering Gevangeniswezen (MGW) een nieuw dagprogramma worden ingevoerd. Met de invoering hiervan zal aan de norm van 43 uur worden voldaan. Overigens wijst de ISt er ook op dat het regimesactiviteitenprogramma voor gedetineerden die in gevangenisafdeling met een regime van algehele gemeenschap verblijven, ruimschoots aan de norm van 45 uur activiteiten per week voldoet.

Ook beveelt de ISt bij aanbeveling 16 aan om het proces rond ontwikkeling, implementatie, uitvoering en verbetering van het veiligheidsbeleid te evalueren. In reactie hierop kan ik u melden dat binnen de inrichting in januari 2010 een Intern Auditteam start, dat alle aspecten en onderdelen van het veiligheidsbeleid zal beoordelen. Dit team zal maandelijks over de bevindingen rapporteren aan de inrichtingsdirectie. Op deze wijze wordt de aanbeveling van de Inspectie overgenomen en wordt het veiligheidsbeleid geëvalueerd. Daarbij komt dat in de loop van 2010 een Externe Security Audit (ESA) zal worden uitgevoerd, waarbij de stand van zaken van de beveiligingsvoorzieningen van de inrichting systematisch wordt doorgelicht. Verder wijs ik u erop dat in 2009 alle dienstinstructies zijn geactualiseerd, dat op korte termijn een actuele Risico Inventarisatie & Evaluatie gereed zal zijn en dat in functioneringsgesprekken en tijdens teamoverleggen structureel meer aandacht aan de naleving van dienstinstructies zal worden gegeven. Maandelijks zal een bepaald thema van het veiligheidsbeleid worden geagendeerd voor het teamoverleg. Door de invoering van het nieuwe dagprogramma is ook gewaarborgd dat de teamoverleggen doorgang kunnen vinden. Tot slot kan ik u melden dat de DJI in het eerste kwartaal van 2010 landelijk een campagne over het veiligheidsbewustzijn start.

In aanbeveling 18 beveelt de ISt aan de signalen die naar voren zijn gekomen over de werkdruk in het onderzoek over psychosociale stress van de Arbeidsinspectie (AI) bij de vormgeving van het dagprogramma en de postenbezetting te betrekken. Onder meer met behulp van het project Optimaliseren Personele Inzet (OPI) wordt gewerkt aan het terugdringen van de werkdruk, waarbij zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de persoonlijke omstandigheden van de medewerkers. In de roosters wordt systematisch tijd vrijgemaakt voor het werkoverleg, de te volgen interne opleidingen en het onderhouden en verbeteren van PPO-vaardigheden (Praktisch Penitentiair Optreden). Ook bij de ontwikkeling van het nieuwe in te voeren dagprogramma heeft de inrichtingsdirectie de signalen zoals benoemd in het rapport van de Arbeidsinspectie zo veel mogelijk betrokken. Door een nieuwe postenbezetting, die op 1 februari 2010 ingaat, en in het kader van het nieuwe dagprogramma zijn de taakomschrijvingen en de verantwoordelijkheden van het personeel duidelijker beschreven.

Via aanbeveling 9 beveelt de ISt aan te realiseren dat gedetineerden kunnen telefoneren met hun advocaat zonder dat dit gesprek wordt opgenomen.

Deze aanbeveling neem ik over. Tot voor kort werden standaard alle gesprekken opgenomen, maar gesprekken werden alleen afgeluisterd als daar aanleiding voor was. Via een inmiddels gerealiseerde aanpassing van het technische systeem is het nu mogelijk te regelen dat gesprekken met bepaalde telefoonnummers niet worden opgenomen.

De ISt concludeert dat de inrichting ruimschoots aan de hygiënische normen voldoet. Ook de gedetineerden zijn zeer positief over de hygiëne in de inrichting. Het onderwerp hygiëne wordt al regelmatig besproken tijdens het Multi Disciplinair Overleg Gedetineerden. In lijn met de betreffende aanbeveling van de ISt zal een periodieke controle plaatsvinden.

De ISt constateert dat slechts een beperkt aantal vaders deelneemt aan de (ruime) mogelijkheden voor vader-kindbezoeken en beveelt aan te onderzoeken hoe dat komt. Een deel van deze vaders komt hiervoor niet in aanmerking vanwege het gepleegde delict. Bij vaders die wel in aanmerking komen blijkt de animo voor deelname vaak gering, hetgeen deels verklaard kan worden uit de grote doorstroom van gedetineerden waardoor gedetineerden relatief kort verblijven in de inrichting. Het beleid van de inrichting blijft erop gericht de betrokken vaders zoveel mogelijk te interesseren voor deelname.

Alle overige, hierboven niet expliciet besproken, aanbevelingen van de ISt worden overgenomen. Gezien het belang van de borging van de maatregelen die naar aanleiding van deze doorlichting zijn doorgevoerd vindt uiterlijk 1 mei 2010 een intern onderzoek plaats ter controle van de naleving van deze maatregelen. Waar nodig worden deze dan bijgesteld.

De staatssecretaris van Justitie,
N. Albayrak